

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președinte Constantin Gurschi,
Judecători Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Călărași din 21 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013, în privința inculpatei

***Onisim Lucia Ion**, născută la
28 octombrie 1966, originară și locuitoare a or. Călărași,
str. Mitropolit Varlam, 4a, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale;*

*în instanța de fond:
în instanța de apel:
în instanța de recurs:*

*Termenul de examinare a cauzei
09 ianuarie – 21 februarie 2013,
09 aprilie – 07 mai 2013,
10 septembrie – 13 noiembrie 2013;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Călărași din 21 februarie 2013, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, inculpata Onisim Lucia a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b), 90 Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 1 an.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 18 octombrie 2012, ora 15.40, inculpata Onisim Lucia conducând automobilul de model „Ghery Tuggo”, cu număr de înmatriculare C OF 287, la intersecția str. M. Eminescu cu str. Ștefan cel Mare din orașul Călărași, făcând manevra de virare la stînga de pe str. M. Eminescu pe str. Ștefan cel Mare, manifestînd imprudență infracțională, exprimată prin încrederea exagerată în sine, dându-și seama că acțiunile sale ar putea provoca consecințe social

periculoase, dar fiind predominată de ideea nechibzuită ca ele vor putea fi evitate, contrar prevederilor cap. I pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere prin care participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic și să nu-i expună pericolului, totodată încălcând și cerințele pct. 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere prin care conducătorul de vehicul este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată, totodată deplasându-se prin zona indicatoarelor de avertizare, de informare și orientare 1.20 și 5.50.1, 5.50.2 - (trecerea pentru pietoni), neglijând cerințele pct. 26 subpct. 1) și 5), prin care se stabilește, că indicatoarele de avertizare atenționează participanții la trafic asupra existenței unui pericol pe drum, indicându-le și natura acestuia, iar deplasarea pe acest sector de drum necesită luarea măsurilor corespunzătoare situației rutiere, manifestând și o sineîncredere în sine exagerată și lipsă de dexteritate în conducere, văzând un pieton că era în curs de traversare a străzii, în nemijlocita apropiere a trecerii pentru pietoni, a încălcat și prevederile pct. 39 subpct. 1 a Regulamentului circulației rutiere din care reiese că înaintea începerii deplasării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, încălcând și pct. 40 subpct 1, lit. b) a Regulamentului circulației rutiere, care prevede că înaintea virării la stânga conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze la stânga sau la dreapta, precum și pietonilor, de asemenea încălcând și punctul 45 subpunctul 1) lit. a), b), c), d) și subpct. 2) din același Regulament, care o obligă pe persoana ce conduce un vehicul să posede cunoștințe și să execute cerințele Regulamentului rutier, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, de asemenea să conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, particularitățile încărcăturii și situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, a tamponat cu partea din față al autovehiculului, mortal, pe pietonul Ciobanu Dumitru, care traversa strada regulamentară dinspre primăria orașului Călărași spre piața centrală, în nemijlocita apropiere a trecerii pentru pietoni de pe str. Ștefan cel Mare, astfel pricinuindu-i leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală cu hemoragie în țesuturile moi în partea din urmă din dreapta capului, fractura liniară a bazei craniului, hemoragie subarahnoidală cu erupție în verticului și contuzie cerebrală, escoriație în regiunea nasului, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 124 din 25 octombrie 2012 se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și se află în legătură cauzală directă cu decesul.

Inculpata a recunoscut vina pe deplin, solicitând în ședința de judecată examinarea cauzei în procedură restrânsă, adică în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, fără administrarea de noi probe.

Instanța de judecată, conducându-se de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, a admis cererea inculpatei, specificînd că vina ei este demonstrată prin probe administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, acțiunile ei au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit.b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență decesul unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, că circumstanțe agravante în privința inculpatei nu au fost stabilite, că ea s-a căit sincer de cele comise, de solicitarea inculpatei de a examina cauza în procedură restrânsă, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, de faptul că ea are loc permanent de muncă, întreținere un copil student, că inculpata a reparat în întregime prejudiciile materiale și morale aduse rudelor victimei decedate și că acestea, prin succesorul Ciobanu Maria, au rugat instanța de judecată să nu o pedepsească aspru pentru fapta comisă, deoarece ei s-au împăcat și nu au pretenții materiale și morale către ea.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit.b), 90 Cod penal la 4 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani.

Apelantul a invocat că instanța de fond la individualizarea pedepsei inculpatei, în pofida tuturor circumstanțelor atenuante precum și că infracțiunea comisă se califică ca gravă, nu a ținut cont că sănătatea și viața persoanei sunt niște valori supreme, iar făptuitorul prin imprudența sa a atentat la aceste valori și că făptuitorul încălcînd flagrant Regulamentul Circulației Rutiere a curmat viața unei persoane.

Instanța nu a apreciat corect scopul pedepsei prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, care stipulează că pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Instanța a pronunțat o sentință legală, însă această sentință nu asigură realizarea scopului pedepsei și este pasibilă de a fi anulată cu aplicarea unei pedepse mai aspre.

3.1 A declarat apel și avocatul Sergiu Artene, cerînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata să fie achitată, deoarece nu a fost constatată existența faptei infracțiunii.

Apelantul a specificat că din declarațiile inculpatei reiese cert faptul că tamponarea victimei s-a produs ca rezultat al neglijenței și neatenției ultimei, în urma ieșirii ei bruște în fața automobilului, încercînd de a traversa carosabilul printr-un loc interzis și imposibilitatea inculpatei de a evita tamponarea, deoarece nu a observat acest pieton care a ieșit în fața automobilului ei din dosul microbuzului parcat.

Mai mult, victima, conform raportului de examinare medico-legală nr. 124 din 25.10.2012, la momentul producerii accidentului se afla în stare de ebrietate alcoolică medie, cu o concentrație de alcool în sânge de 2,26 %.

Faptul că inculpata a recunoscut probele administrate la faza urmăririi penale, nu demonstrează că aceste probe dovedesc vinovăția ei, iar instanța de judecată

acceptînd ca cauza să fie examinată în baza acestor probe urma să le supună analizei în vederea aprecierii valorii probatorii a acestor probe.

Aceste probe nici direct, nici indirect nu demonstrează vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii încriminate. De fapt, în acțiunile ei lipsește faptul infracțiunii, deaceia instanța urma să pronunțe o sentință de achitare în privința inculpatei conform art. 364/1 alin. (7), 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Atît acuzatorul de stat, cît și instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a dat apreciere faptului că victima la traversarea străzii a încălcat ea însăși din neglijență prevederile art. 114 pct.1 și 2, art. 116 a RCR, care î-l obligă pe pieton să traverseze drumul numai pe la trecerile semnalizate, inclusiv pe pasajele denivelate, iar în lipsa acestora la intersecții pe linia trotuarelor sau acostamentelor.

Nici procurorul, nici instanța de judecată nu a exclus prin careva probe posibilitatea sau imposibilitatea evitării accidentului de către conducătorul auto, asemenea probe lipsesc cu desăvîrșire în cauza penală.

În așa mod totalitatea de probe indicate în sentința de condamnare, nici în parte nici în ansamblul lor nu dovedesc vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, iar soluția adoptată s-a întemeiat doar pe presupuneri, contrar art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală care stipulează că nici o probă nu are valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata a săvîrșit infracțiunea imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectîndu-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Inculpata acceptînd examinarea cauzei în baza art. 364¹ alin. (2) Cod Procedură Penală a fost de acord cu învinuirea adusă ei, adică a și recunoscut vina în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Astfel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de fond corect a ținut cont de prevederile art. 75 Codul penal, că circumstanțe agravante în privința inculpatei nu au fost stabilite, că ea s-a căit sincer și a regretat de cele întîmplate, solicitarea ei a examinării cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că ea are un loc permanent de muncă și a reparat în întregime prejudiciile materiale și morale aduse rudelor victimei decedate, iar succesorul victimei, Ciobanu Măria, a rugat instanța de judecată să nu o pedepsească aspru pentru fapta comisă și pentru că nu au pretenții materiale și morale față de ea ea, numindu-i o pedeapsă echitabilă.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că la adoptarea sentinței instanța de judecată n-a individualizat în mod echitabil pedeapsa aplicată inculpatei, ignorînd criteriile prevăzute de art. 75 Cod penal.

Conform art. 61 Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Instanțele de judecată au ignorat faptul că inculpata a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a decedat o persoană, avind un impact social acut în comunitate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, în recursul său ordinar procurorul a invocat în drept temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii (pct. 5 din prezenta decizie).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanței că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul de pe rol în această parte nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se reține că în rechizitoriu este indicat că: „*Circumstanțe agravante în conformitate cu art. 77 Cod penal, nu sunt*” (f.d. 113), iar împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, în acest sens se reține că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care, nefiind temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură, nici nu poate contestată prin intermediul recursului ordinar.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că acestea conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că pedeapsa aplicată inculpatei a fost individualizată în conformitate cu prevederilor legale, că recursul ordinar este și unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Călărași din 21 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013, în privința inculpatei Onisim Lucia Ion, deoarece nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 11 decembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

13 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență :

Președinte Constantin Gurschi,
Judecători Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 21 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013, în privința inculpatei

*Onisim Lucia Ion, născută la
28 octombrie 1966, originară și locuitoare a or. Călărași,
str. Mitropolit Varlam, 4a, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale;*

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 21 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013, în privința inculpatei Onisim Lucia Ion, deoarece nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 11 decembrie 2013.

Președinte

Andrei Harghel

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc